

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An accidentia aliqua corporis naturalis destructi, atque corrupti
maneant in genito?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

verum non esse nequit. Hanc autem esse mentem S. Thomæ ex eo constat : quia si illuminare aërem , & hunc purgari à tenebris perfectè , & formaliter sumuntur , idem omnino sunt : quid enim esse potest carentia tenebrarum in aëre , quàm lucis introductio : ac proinde alterum altero prius prioritate naturæ , siue causalitatis esse nequit : igitur ut alterum altero natura prius esse possit , alterum inchoatiuè , & alterum perfectè iam ex parte Solis , iam ex parte aëris sumi debet. Sciscitabitur fortasse aliquis : an duæ formæ oppositæ tales sint non solum ut vnitæ , verum etiam ut receptæ ? Quæstio hæc in nostra sententia non distinguente vnionem à receptione formæ locum habere non potest : In opposita respondendum est affirmatiuè : siquidem vna materia non habet potentiam passiuam ad sustentandas , & recipiendas duas formas verbi gratia formam equi , & formam leonis : igitur vna earum ut recepta cum educatione , & receptione alterius impossibilis est : ac proinde , ut receptæ opponuntur. Deinde non est , cur magis vnio vnus formæ cum vnione alterius , quàm receptio vnus formæ cum alterius receptione opponantur : igitur formæ non minus ut receptæ , quàm ut vnitæ opponuntur.

CAPVT II.

An accidentia aliqua corporis naturalis destructi , atque corrupti manent in genito ?

15. **I**dest : an in obitu hominis verbi gratia eiusque in vile cadauer conuersione fiat resolutio vsque ad materiam primam ; ita ut nihil hominis in cadauere præter solam materiam primam superfit ? In qua quæstione partem affirmantem Thomistæ , negant. Doctores nostræ Societatis tuentur : & quidem experientia ipsa nostris fauere , & aduersariis aperto Marte refragari videtur. Equis enim homini , & cadaueri plura accidentia communia esse non cernat ? An non ambo in eadem lineamenta coeunt , in eandemque figuram conformantur ? An non eadem vtriusque magnitudo , proceritas eadem ? An non in vtriusque cunctarum partium idem tenor , situs , positura , proportio , atque symmetria ? Certè vtrobiusque iidem oculorum orbes , anfractus aurium iidem : comarum libertas eadem , eademque totius vultus imago ; haud supercilia circulum claudunt , haud oblerantur narium bipatentes valuæ : haud aliter tempora caput accingunt , faciem genæ circumstant : humeri similiter progerminant in brachia , hæc porriguntur in manus , has interfecat multiplex digitorum fissura ; ac demum illa ipsa pedum fulcra , molem , aut erectam sustinent , aut iacentem terminant.

16. **D**ices : eadem specie accidentia in homine , & cadauere reperiri , non verò eadem numero ; & non tam identitatem , quam similitudinem accidentium vtrobiusque experientiam testari. Contra tamen : quia cum materia prima hominis , & cadaueris non solum specie , verum etiam numero eadem sit , cur quantitas materiæ coæua , eiusque indiuidua comes eadem non sit ? Deinde : si diuersus numero calor in cadauere , atque in homine reperitur , ad cuius formæ exigentiam calor

ille de nouo in cadauere producitur ? non certè ad exigentiam pristinæ formæ substantialis quippe , quæ nec sibi , cum non existat , nec formæ superuenienti , cum hæc contraria sit , prouidere debet : non ad exigentiam formæ cadauericæ , quæ non calorem , sed potius oppositam frigiditatem postulat : non ad exigentiam pristini caloris , qui potius conseruationem sui , quàm alterius similis productionem exigere debet. Nihil ergo est , quod diuersum numero calorem in cadauere de nouo produci petat : ea igitur diuersitas sustinenda non est. Deinde , si in corpore modo humano , modo cadauerico eadem numero accidentia non sunt , & cum distincta sint , similitudine tamen sensus cludunt : qui persuaderi poterit , eundem numero solem heri , & hodie fulgere ; eodem numero celos noctu , & interdiu cieri ; eandem numero tellurem hyeme rigere , æstate florescere ; idem numero pelagus fluere , & refluxere , sequi , ac desequi , & non potius hæc , & reliqua elementa , mixtaque aliis , aliisque temporum vicibus alia esse , & cuncta sensibilia in continuo fluxu esse , ac nunquam consistere : sicuti Heraclitus , & Cratylus somniati sunt.

Argumentor secundo : in eodem instanti , quo producitur ignis , dispositiones omnes ad illum existunt : at eæ magna ex parte in ligno præextiterunt : ergo aliqua accidentia corporis substantialis corrupti in genito permanent. Minor perspicua est : siquidem lignum ante susceptionem formæ ignis calefit , arescit , atque dissoluitur. Maior probatur : quia si in instanti , quo producitur ignis , dispositiones omnes ad illum præuix non existant , cur potius ignis , quàm quoduis aliud ens naturale producitur ? Quod enim extiterint , nihil prodelle potest : tum quia quod extiterit odium in instanti antecedenti , non conducit ad tollendum amorem in hoc instanti , in quo non existit : ergo quod extiterint eæ dispositiones in instanti antecedenti , non conducit ad ponendam formam substantialem ignis in hoc instanti ; quo non existunt : tum quia alias dispositiones ad formam ignis , quæ mille annis retro extiterunt , conducere possent ad hoc , ut modo villarum forma ignis existeret.

Respondent primò Thomistæ : quamuis in primo momento productionis ignis dispositiones ad eam præuix non existant , tamen materiam iis dispositionibus sigillatam eo momento existere : quod satis , superque est. Verum quæ sigillatio sit isthæc , aut quo sigillo facta sit , intelligibile prorsus est : aut enim est sola dispositionis præteritio , nihil verò de præsentis ; & sic ad productionem formæ substantialis cuius utilitatis esse potest : aut est accidens aliquod à præuix dispositionibus in materia relictum , ut vices suas gerat , & sic rogo : à quo agente , vel intuitu , & exigentia cuius istius modi accidens producat ? Dices à Deo intuitu dispositionum præcedentium : verum cur similiter à Deo intuitu eiusmodi dispositionum præcedentium ipsa forma substantialis immediate produci nequeat , quin ad sigillationem illam ignoram , & intelligibilem recurrere opus sit.

Respondent secundo alij : dispositiones præuix ad formam substantialem ignis eo instanti , quo non existunt , sed extiterint ; ad eius tamen productionem disponere , & conducere posse : haud secus ac vbicatio præcedens disponit , & necessaria

cessaria est ad vicationem sequentem, & nisi altera præcessisset, altera sublequi non posset: alias corpus de extremo ad extremum sine transitu per medium desilire posset: & tamen altera earum vicationum alteri non coexistit, sed vna post aliam motu successiuo producitur: & haud secus accretio *A.* disponit, & necessaria est ad durationem *B.* immediatè sequutam, quin tamen ambæ coexistent, aut possint. Contra tamen: quia vna vicatio, aut duratio ad aliam immediatam non disponit propriè, & positiuè, sed impropriè, & negatiuè, & non nisi per modum solius termini à quo & formæ expulsæ ad eam necessaria est. Quid mirum ergo, si coexistere non debeant? terminus enim à quo & ad quem coexistentiam non postulant, sed potius eius carentiam: at dispositiones formæ ignis ad eam positiuè, & propriè disponunt, ad eamque non per modum solius termini à quo necessariae sunt. Quare sicut cognitio nequit non esse in eodem instanti, quo ad amorem dirigit, aut apprehensio non coexistere iudicio, ad quod determinat: ita similiter dispositiones præuiae nequibunt non existere in eo temporis puncto, quo ad formam ignis disponunt, Deum que ad eius productionem determinant.

20. Argumentor tertio: calor disponens lignum ad formam ignis, hac producta, non corrumpitur: igitur aliquod accidens corrupti in genito superat. Id probatur: quia producta forma ignis, nullum est contrarium eius caloris destructionem postulans: aliunde verò datur agens, quod illud conseruare possit: cur ergo corrumpi debeat? Prior antecedentis pars perspicua est: quia lignum cum non existat, eius caloris destructionem petere, ei ve contrariari nequit: eiusmodi enim destructio suæ conseruationi prodesse non potest: ignis autem genitus, aut generans calori contrarius esse nequit. Posterior eiusdem antecedentis pars etiam in aperto est: quia in sententia Thomistica mutua prioritas admittente ignis genitis cum calorem conseruare potest, quantumuis ab eo in genere causæ dispositiue procedat. Quod si mutua illa prioritas repugnet, vt probabilius est, ignis generans est agens sufficiens ad conseruationem eiusmodi caloris in primo instanti productionis noui ignis: nec video, cur inconueniens, absurdumve sit, calorem omnem ignis geniti in primo instanti ab alio igne proficisci, vbi à se ipso pro reliquis proficiscatur instantibus. Enimvero: si conseruatio eius caloris nec in ignem genitum metu mutuae prioritatis inde sequatur, nec in ignem generantem, aliqua alia de cau-

sa refundi non potest; certè attribui poterit causæ primæ: qua ratione calor in mea manu productus, à solo Deo absque actione ignis conseruatur.

21. Opponunt primo Thomistæ in generatione corporis naturalis, ac mutatione totius in totum nullum sensibile manere: at omne accidens est sensibile: ergo nullum accidens corrupti in genito remanet. Maiorem suadent authoritatem Aristotelis lib. i. de generat. cap. 4. ex cuius doctrina eo loci omnes Philosophi sic definiunt generationem substantialem: *est mutatio totius in totum nullo sensibili manente, vt subiecto eodem.* Verum si de accidente sensibili sermo esset Aristoteli, quorsum diceret: *nullo sensibili manente, vt subiecto eodem*, & non potius: *nullo sensibili manente, vt forma eadem.* Quare ipsi sermo eo loci fuit non de accidenti vlllo, sed de subiecto substantiali sensibili, hoc est, cui debeantur determinata accidentia sensibilia: huiusmodi autem subiectum non aliud est, quam forma substantialis: hanc ergo solam voluit Philosophus in genito, & corrupto eandem non remanere. Itaque maior oppositionis Thomistica sub ea generalitate, qua ab ipsis proponitur, falsa quidem est, ac prorsus neganda.

22. Opponunt secundo iidem Authores hunc in modum: accidentia recipiuntur in toto composito: ergo corrupto vno composito remanere nequeunt in alio, nisi de subiecto in subiectum migrent: accidentia autem nequeunt migrare de subiecto in subiectum, vt fert communis paræmia, & vt experientia ipsa testatur, si quidem calor in mea manu productus, eam deserere, & in lignum transilire non potest. Respondeo in primis: accidentia non in toto composito recipiuntur, sed quæ formæ proprietates quarto modo sunt, in sola materia recipiuntur, vt in Metaphysica fortassis ostendam. Deinde esto accidentia in toto composito recipiantur, certè quæ in vno præerant, in alio superesse, & remanere poterunt: transitus enim de solo subiecto adæquato in subiectum adæquatum solum repugnat: solumque impossibile naturaliter esse experientia testatur: at in mutatione totius in totum, accidentia, esto supersticia sint, non migrant de subiecto adæquato in subiectum adæquatum, sed de subiecto inadæquato in subiectum inadæquatum, cum materia prima totius corrupti, totiusque geniti eadem sit, & accidentibus in vtroque statu subsistat. Quarum solutionum qui posteriorem hanc sequi velit, supponere quidem debet, aut absolute, aut ad homines compositum substantiale non distinguere à suis partibus.